Aan de Raad

Made, 2 april 2024

Raadsvergadering 16 mei 2024	**Registratienummer:** 2024008285 **Casenr:** 24.00146
Onderwerp: Vaststelling wet gemeenschappelijke regelingen na zienswijzen	

Portefeuillehouder: B.H.G. Scholtze **Ambtelijke coördinatie:** Grondgebied **Steller:** L. Winkelmolen	**Bijlagen:** 1. Raadsbesluit. 2. Aanbiedingsbrieven. 3. Ontwerpregelingen na zienswijzen. 4. Samenvatting zienswijzen inclusief reactie of aanpassing.	**Ter inzage:** 1.

SAMENVATTING

De Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) is op 1 juli 2022 gewijzigd met als doel de democratische legitimatie van GR'en te versterken. Anders gezegd om de kaderstellende en controlerende taak van gemeenteraden te verstevigen. De raad van Drimmelen heeft die nieuwe regelingen in haar vergadering van december behandeld en daar zienswijzen bij afgegeven.

In januari en februari 2024 hadden de GR'en de gelegenheid om de zienswijzen van de raden te verwerken en de aangepaste regelingen door de GR-besturen vast te laten stellen. Op voorstel van de besturen van de GR'en liggen de aangepaste regelingen nu voor ter vaststelling. Samen met een ambtelijk advies over de al dan niet verwerkte zienswijzen van de ontwerpregelingen.

VOORGESCHIEDENIS

De Tweede Kamer heeft het voorstel voor de wijziging van de Wgr op 1 juni 2021 aangenomen. Op 14 december van dat jaar gevolgd door de Eerste Kamer. Met deze wijziging krijgen gemeenteraadsleden meer invloed op de besluitvorming van gemeenschappelijke regelingen en kunnen ze die regelingen beter controleren. In de raad van de gemeente Drimmelen zijn op 14 december 2023 zienswijzen afgegeven bij de voorgelegde ontwerpregelingen. Deze zienswijzen zijn verwerkt door de besturen van de GR'en, deze wijzigingen liggen nu voor, zie bijlage 'Samenvatting zienswijzen inclusief reactie of aanpassing'.

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Gemeenschappelijke regelingen die zich verhouden tot de instrumenten die de nieuwe Wgr biedt om de positie van gemeenteraden te versterken.

Het vaststellen van de ontwerpregelingen van de volgende gemeenschappelijke regelingen na zienswijzen:

- RWB
- MidZuid

- Omgevingsdienst West-Brabant
- Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant
- GGD West-Brabant
- Regionaal Bureau Leren
- Nazorg Gesloten Stortplaatsen Bavel-Dorst en Zevenbergen
- Geweld in Afhankelijkheidsrelaties en Meldpunt Crisiszorg West-Brabant
- Centrum voor Jeugd en Gezin
- Beschermd Wonen regio Breda
- Regionale Ambulance Voorziening

HOE PAST DIT BINNEN BELEID EN WETGEVING?

De mogelijkheden van gemeenteraden om invloed uit te oefenen zijn in de volgende artikelen van de Wgr verwerkt:

Treffen en wijzigingen van college- en of burgemeestersregelingen (artikel 1 Wgr)
In de nieuwe Wgr is de mogelijkheid behouden dat niet alleen raden maar ook de colleges en zelfs alleen de burgemeesters van minimaal twee gemeenten een gemeenschappelijke regeling kunnen treffen. In artikel 1 is nu ook vastgelegd dat het college c.q. de burgemeester dan het ontwerp van zo'n college- resp. burgemeestersregeling voor een zienswijze aan de raad aan moeten bieden.

Uittreding (artikel 9 lid 1 Wgr)
In de nieuwe Wgr is verduidelijkt wat er in de regeling t.a.v. de uittreding door een gemeente opgenomen moet zijn. In cursief wat er veranderd is in het betreffende artikel:
"*De regeling* houdt bepalingen in omtrent wijziging, opheffing, toetreding, *de voorwaarden waaronder kan worden uitgetreden* en de gevolgen van uittreding, *waaronder bepalingen omtrent de gevolgen voor het vermogen van de rechtspersoon […] en de deelnemende gemeenten […]*."

Zienswijzen (artikel 10 lid 5 en 6 Wgr)
Gemeenteraden hadden al de mogelijkheid om een zienswijze op een ontwerpbegroting of bij het treffen/wijzigen een gemeenschappelijke regeling van af te geven. Die mogelijkheid is in de nieuwe Wgr uitgebreid naar ándere besluiten van het bestuur van openbaar lichaam of een bedrijfsvoeringsorganisatie. De Memorie van Toelichting van de Wgr noemt besluiten met een aanzienlijk financieel belang, een politiek gevoelig karakter en besluiten over beleidsmatige keuzes.
In de nieuwe Wgr is vastgelegd dat in de gemeenschappelijke regeling vastgelegd moet worden om welke besluiten het gaat. Voorafgaand aan het nemen van het besluit waarover een gemeenteraad een zienswijze heeft afgegeven, stelt het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam of het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie de raden schriftelijk en gemotiveerd in kennis van haar oordeel over de zienswijze en conclusies die zij aan die zienswijze verbindt.

Burgerparticipatie (artikel 10 lid 7 en 8 Wgr)
In de gemeenschappelijke regeling moet worden opgenomen hoe ingezetenen van deelnemende gemeenten en belanghebbenden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid betrokken worden. Voor meer uitvoeringsgerichte gemeenschappelijke regelingen ligt het voor de hand om de participatie van burgers via de gemeenteraden te laten lopen, omdat de uiteindelijke beleidskeuzes daar bij de colleges en raden liggen.

Evaluatie (artikel 11a Wgr)
Een ander instrument dat geïntroduceerd wordt, is dat van de evaluatie. Een periodieke evaluatie van de regeling zelf, het functioneren van de samenwerking en het samenwerkingsverband. Zijn de doelstellingen wel bereikt? Worden de belangen van de

gemeenten voldoende behartigd? Zo'n evaluatie zou in het laatste jaar van een raadsperiode uitgevoerd kunnen worden. Overigens kan er ook afgesproken worden dat er niet geëvalueerd wordt. Dat moet dan wel expliciet in de regeling worden vermeld.

Actieve informatieplicht (artikel 17 lid 2 en 3 Wgr)
Sinds 2002 geldt er al een actieve informatieplicht voor het college jegens de gemeenteraad. De nieuwe Wgr schrijft nu voor dat ook het bestuur van een openbaar lichaam of de bedrijfsvoeringsorganisatie de raden van de deelnemende gemeenten alle inlichtingen geeft die de raden nodig hebben voor de uitoefening van hun taken. Het is van belang dat de gezamenlijke gemeenteraden enerzijds en de colleges en het samenwerkingsverband anderzijds in een regeling goede afspraken maken over het moment, de wijze en het onderwerp van informatievoorziening.
Raadsleden kunnen ook zelf gebruik maken van hun wettelijk recht om inlichtingen te vragen. De gevraagde inlichtingen moeten dan aan alle raden verstrekt worden.

Regionale raadsadviescommissie (artikel 24a Wgr)
Een ander nieuw instrument om de invloed van gemeenteraden te vergroten is de regionale adviescommissie. Dit wordt nu bij wet geregeld, zodat voor dit instrument geen wijziging van de gemeenschappelijke regeling nodig is.
Een raadsadviescommissie kan alleen bij een openbaar lichaam worden ingezet. Het doel van zo'n commissie is om raden met elkaar te laten overleggen, bijvoorbeeld over gezamenlijke zienswijzen. Alle betrokken raden moeten met de instelling van een raadsadviescommissie instemmen. Als alle raden dat doen, is het algemeen bestuur van het openbaar lichaam verplicht om tot instelling over te aan. Het kiezen van de leden van de commissie is dan weer aan de raden, waarbij een raad er ook voor kan kiezen om niet actief te participeren. Alleen raadsleden kunnen lid zijn. Raadsleden die naast hun reguliere raadslidmaatschap lid zijn van een gemeenschappelijke adviescommissie of een gemeenschappelijke onderzoekscommissie genoemd kunnen aanspraak maken op een extra vergoeding

Planning- en controlcyclus (artikel 34 en 35 Wgr)
In de nieuwe Wgr is gekozen voor een verruiming van de uiterste termijnen voor het aanleveren van P&C-producten.

Het dagelijks bestuur van een openbaar lichaam of bestuur van een bedrijfsvoeringsorganisatie moet de *kadernota* voor het nieuwe jaar vóór 30 april aan de raden van de deelnemende gemeenten sturen. En dat geldt ook voor de *voorlopige jaarrekeningen*. Dat was vóór 15 april.

Het dagelijks bestuur van een openbaar lichaam of bestuur van een bedrijfsvoeringsorganisatie moet de *ontwerpbegroting* twaalf weken voordat zij door het algemeen bestuur wordt vastgesteld naar de raden van de deelnemende gemeenten sturen. Dat was acht weken.
Het dagelijks bestuur van een openbaar lichaam of bestuur van een bedrijfsvoeringsorganisatie moet vervolgens schriftelijk en gemotiveerd aan de gemeenteraden laten weten wat het van de zienswijzen op de ontwerpbegroting vindt en tot welke conclusie dat heeft geleid. Dat moet gebeuren voordat het algemeen bestuur de begroting vaststelt.

Per gemeenschappelijke regeling kan overigens gekozen worden voor kortere termijnen, maar niet voor latere data. In de nieuwe regionale nota verbonden partijen is geopteerd voor die kortere termijnen en in vergelijking met de uiterste data uit de Wgr geeft dat het volgende beeld:

P&C-product	Wgr	Nota verbonden partijen
Kadernota	Vóór 30 april	Vóór 1 februari
Ontwerpbegroting	12 weken vóór besluit AB	Vóór 1 april
Voorlopige jaarstukken	Vóór 30 april	Uiterlijk 15 april

Regionaal enquêterecht (artikel 155 Gemeentewet)
Gemeenteraden hadden sinds 2002 al de mogelijkheid om een gemeentelijke onderzoekscommissie in te stellen. De nieuwe Wgr biedt daarnaast de mogelijkheid om een *regionale* onderzoekscommissie in te stellen. Die commissie kan onderzoek doen naar het handelen en nalaten van het algemeen of het dagelijks bestuur. Voorwaarde is wel dat de betrokken gemeenteraden hiertoe unaniem met een instellingsbesluit beslissen. Verwacht wordt dat dit nieuwe instrument alleen ingezet gaat worden als zich bij een samenwerkingsverband grote problemen voordoen.

Bevoegdheden Rekenkamer (artikel 184 lid 3 Gemeentewet)
De mogelijkheid van Rekenkamers om onderzoek te doen bij een GR is nu in de Gemeentewet vastgelegd. Het gaat daarbij om onderzoek naar de rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid van het gevoerde bestuur.

Meer informatie in de VNG-handreiking https://vng.nl/publicaties/handreiking-verbeterde-democratische-legitimatie-bij-gemeenschappelijke-regelingen

Uiterlijk 1 juli 2024 moeten de gewijzigde regelingen van kracht zijn.

Duurzaamheidsparagraaf?
Nee
Toelichting: de aanpassing van de gemeenschappelijke regelingen op de nieuwe Wgr heeft geen invloed op de duurzaamheid van de samenleving.

WAT GAAN WE DOEN?
De GR-besturen hebben ontwerpregelingen vastgesteld die op de nieuwe Wgr zijn gebaseerd. Die ontwerpregelingen lagen in de raadsvergadering van 14 december voor om voor een zienswijzen aan de raden van de deelnemende gemeenten aan te bieden. De zienswijzen die zijn afgegeven zijn nu verwerkt in de nieuwe GR-ontwerpregelingen. Deze liggen nu voor aan de raden van de deelnemende gemeenten om vast te stellen.

WIE ZIJN DE BETROKKEN PARTIJEN?
- Het college van burgemeester en wethouders
- De gemeenteraad
- De besturen van de gemeenschappelijke regelingen

WAT ZIJN DE KOSTEN?
De nieuwe ontwerpregelingen leiden op zichzelf niet tot een wijziging van een gemeentelijke bijdrage aan een GR noch tot een ander financieel effect voor deelnemende gemeenten.

WAT ZIJN DE ALTERNATIEVEN?
De gemeenteraad heeft de keuze om af te wijken van het voorstel van het college om al dan niet de nieuwe regelingen van de GR'en na aanpassing vast te stellen.

HOE GAAN WE COMMUNICEREN?
Het college brengt de vastgestelde ontwerpregelingen over aan het bestuur van de gemeenschappelijke regelingen.

WAT IS DE VERVOLGPROCEDURE?
De raad heeft op 16 mei de mogelijkheid om de GR'en na verwerkte zienswijzen vast te stellen. De GR'en worden, na vaststelling door de raad, vastgesteld door de colleges van de deelnemende gemeenten. Daarna zijn de GR'en aangepast aan de Wgr.

Burgemeester en wethouders van Drimmelen

Laten staan ivm handtekening

Laten staan ivm handtekening
Laten staan ivm handtekening

,

De raad van de gemeente Drimmelen;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d.; 2 april 2024

gelet op Artikel 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen waarin is vastgelegd dat het college c.q. de burgemeester het ontwerp van een college- resp. burgemeestersregeling voor een zienswijze aan de raad aan moeten bieden.;

B e s l u i t :

In te stemmen met de ontwerpregelingen van de gemeenschappelijke regelingen RWB; MidZuid; Omgevingsdienst West-Brabant; Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant; GGD West-Brabant; Regionaal Bureau Leren; Nazorg Gesloten Stortplaatsen Bavel-Dorst en Zevenbergen; Geweld in Afhankelijkheidsrelaties en Meldpunt Crisiszorg West-Brabant; Centrum voor Jeugd en Gezin; Beschermd Wonen regio Breda; en Regionale Ambulance Voorziening.

Made, 16 mei 2024

de raad voornoemd,

Laten staan ivm handtekening

Laten staan ivm handtekening

Laten staan ivm handtekening